

kmečke idiličnosti, vergilijevskem Pascoliju itd., itd.

In takih-le stvarnih, idejnih in estetskih grozovitosti najdeš v tem članku na preték!

Pa to pisanje je še v nekem drugem oziru nepravilno in nedosledno. Če omeniš detajlirano R. Reharja, ne smeš prezreti Avgusta Šiliha („Nekoč je bilo jezero...“), ki je umetniško gotovo boljši. Neodpustljiv greh je, če ob vrednotenju mariborskega literatstva prezreš knjižno delo Iva Šorlija, najsi danes molči. Seveda, poznati moraš dodobra to delo, da nisi povsem odvisen od volje in podatkov Šorlija samega. Največja nerodnost pa je, če se v nemški rekapitulaciji literarnega članka pojavi v vrsti naštetih mariborskih piscev, kakor bi nenadoma kanilo z neba, ime Stanka Majcna kot „der ist der grösste unter ihnen“, a v slovenskem tekstu iščeš simpatičnega dominsvetovca

zastonj! E, Beograd je daleč in od tam ne moreš kar na naglo izpipati iz pisateljevih ust „svoje“ literarne sodbe in kar še tiče k stvari.

Táko je tedaj mariborsko literarno referentstvo, ki bi mu na tem mestu prav gotovo ne posvetil toliko prostora, da ni že skrajni čas, da se i pri nas na severni kulturni postojanki pričnemo držati zlatega Prešernovega nauka: „Le čevlje sodi naj kopitar!“ — H koncu pa mimogrede še to: Dejstvo, da so te sprejeli na repertoar mariborskega gledališča, še ne upravičuje oznake „uspelega literarnega dela“. Vse premijere zadnjih let v Mariboru dokazujejo, če izvzamemo Leskovčeva „Dva bregova“, Grumov „Dogodek v mestu Gogi“ in v nekem oziru Snuderlovo „Rajsko ptico“, baš nasprotno. Kdor dela drugače, greši zoper dobro literarno tradicijo in ta je bila vsekdar združena z vestjo in resnostjo v kulturnih stvareh!

Janko Samec.

DOPISI UREDNIŠTVU

I

Velespoštovani gospod urednik!

Z ne prav srečno roko je segel g. Vinko Košak v področje CMD, kar priča tudi njegova replika v zadnji številki LZ. Prisilila me je k priloženi izjavi. Dasi imam malo upanja, da bi bila sprejeta v Vaš vc. list, jo pošiljam proseč, da bi jo v primeru neobjave ne izročili košu, ampak g. kritiku Vinku Košaku ad informandum.

S prav posebnim velespoštovanjem

V Koleziji 4. 7. 1932

vdani

Ivan Vrhovnik.

2

Velecenjeni gospod Vinko Košak!

Dovolite mi nekaj opomb k Vaši repliki v junijski številki LZ. Z ozirom na Vašo željo, da bi CMK objavil statistiko zatrtih šol izven državnih mej, Vas prosim, da si ogledate CMK za 1931. Tam najdete od Vas zaželjeno statistiko kar v obliki zemljevida, ki prinaša imena krajev v Primorju, ki so izgubili osnovno šolo (532), oziroma srednjo šolo (7). Poudarjam, da je ta statistika izšla že v naših dnevnikih, bila celo nabita v obliki lepakov na mestnih vogalih in da jo je CMK iznova pogrel. Te šole so bile zatrte po prevratu in od tedaj se Mussolinijev režim ni toliko poboljšal, da bi mogli ugotoviti vsaj eno šolo, ki bi bila zopet ustanovljena. Kakor